

Täysistunto

Torstai 8.12.2016 klo 15.59—0.33

14. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista sekä varhaiskasvatuslain 13 §: n ja sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 205/2016 vp
Valiokunnan mietintö SiVM 16/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 14. asia. Käsittelyn pohjana on sivistysvaliokunnan mietintö SiVM 16/2016 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä.

Keskustelu

0.01 **Petri Honkonen kesk:** Arvoisa herra puhemies! Tosiaan on mukava tulla puhumaan myöskin tällaisista lakiesityksistä. Nyt kun paljon on jouduttu näitä leikkauksia tekemään, niin tässä esityksessä voimme jopa helpottaa monien pienituloisten perheiden asemaa heidän lastensa osalta, kun he varhaiskasvatuspalveluita käyttävät. Nythän nämä tulorajat tulevat näiden alimpien tuloluokkien osalta sikäli muuttumaan, että monien varsinkin pienituloisten yksinhuoltajaperheiden osalta varhaiskasvatukseen hakeutuminen voi olla hie- man edullisempaa kuin aikaisemmin, ja pidän sitä oikein hyvänä ja kiitettävänä uudistuk- sena. Meidänhän tulisi laajemminkin myös tarkastella näitä meidän varhaiskasvatuspalve- luita ja ikään kuin tätä kotihoiton ja yksityisen hoidon kuntalisän ja varhaiskasvatuksen kokonaisuutta, mitenkä meillä näitä palveluita tarjotaan, mitenkä niitä rahoitetaan ja mi- tenkä ne maksut sitten eri tuloluokkien kohdalla jakaantuvat ja onko se aina tarkoituksen- mukaista. Mutta tämä on kuitenkin nyt hyvään suuntaan vievää kehitystä, ja siitä lausun kyllä kiitokset.

0.02 **Annika Saarikko kesk:** Arvoisa puhemies! Tämä varhaiskasvatusmaksujen koko- naisuus lienee sellainen asia, joka tämän vuoden poliittiseen historiaan kirjattiin yhtenä kuumana kysymyksenä. Tiedämme kaikki, että hallitus pitkään pohti, mitä tuon esityksen kanssa tekee — ottaen huomioon valtiontalouden säästötarpeet ja toisaalta etukäteistiedot monista suurista kunnista, joissa volyyymi säästöjen osalta ja sitä kautta vaikutus kuntata- louteen olisi ollut iso — ja päädyttiin siihen, että tätä alkuperäistä esitystä ei olisi välttä- mättä otettu käyttöön, ja siten sen vaikutukset eivät olisi olleet erityisen suuret säästöjen näkökulmasta. Toisaalta oli laaja asiantuntija-arvio siitä, että esityksen vaikutukset kan- nustimiin, esimerkiksi pienten lasten vanhempien työllistymiseen, eivät olisi olleet erityi- sen myönteiset. Siksi on kuitenkin hyvä — pitkälti siksi, että keskustan eduskuntaryhmä piti tätä maksujen alentamista pienituloisille yhden vanhemman perheille niin merkittävä-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 127/2016 vp

nä asiana — että tätä esitystä ei kokonaan hylätty vaan siitä niin sanotusti tämä hyvä osa jäi elämään ja päätyi siihen, että nyt saamme käsitellä täällä esitystä, joka on varhaiskasvatusmaksujen alentaminen sille väestöryhmälle, jonka tiedämme olevan taloudellisesti kaikkein vaikeimmassa asemassa.

Kannan syvää huolta lapsiperheköyhyydestä ja siihen liittyvästä lapsiperheiden polariisaatiosta, ja jos joku väestöryhmä on maan hiljainen, josta meidän pitää pitää huolta, se on yhden vanhemman perheet, jotka kasvattavat Suomen tulevaisuutta kodeissaan aika tiukilla ollen. Silloin tällaiset taloudelliset vastaantulot ovat erittäin merkittäviä, eikä se vielä kukaan tarkoita, että taloudellinen toimeentulo mitenkään erityisen hyvä olisi, mutta tätä esitystä on syytä kiittää.

0.04 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Edustaja Saarikko äsken hyvin kuvasi tätä hallituksen esitystä, joka helpottaa varhaiskasvatusmaksuja niille perheille, joille se nimenomaan kuuluu, elikkä pienituloisten ihmisten ja perheiden tukalaa taloudellista asemaa hieman helpottaa. Tämäkään lakimuutoshan ei tietenkään ratkaisua tuo siihen monen perheen taloudellisesti vaikeaan asemaan, mutta on muistettava, että tällä vaalikaudella on tehty jo päätös monesta muustakin hyvästä asiasta ja rahaa on annettu lisää sinne, minne sitä kuuluukin. On totta, että me elämme lama-aikaa ja vuodesta 2008 asti on talous ollut alamäessä ja se on aiheuttanut sen, että valtiontaloutta on pakko ollut sopeuttaa olemassa oleviin rahavaroihin nähden. Mutta tämä hallituksen esitys, joka nyt parhaillaan on käsitellyssä, osoittaa sen, että hallituksen inhimillinen ote lapsiperheitä kohtaan on ihan aito ote.

Tämä laki on erittäin kannatettava, ja toivon, että jatkossakin, kun lapsiperheiden asemaa tarkastellaan, aina lähdetään siitä, että tarkastelukulma on se, niin kuin hallituksella on tässäkin lakiesityksessä, että aloitetaan sieltä heikoimmassa asemassa olevasta, mikä minun mielestäni on aivan oikein, ja se on meidän velvollisuutemme, että pidetään heikoimmista huolta.

0.05 Marisanna Jarva kesk: Arvoisa puhemies! Hyviä puheenvuoroja aikaisemmin tästä tärkeästä asiasta. Todella tärkeintä oli tässä muutetussa hallituksen esityksessä se, että maksujen pienentäminen pienituloisille perheille toteutetaan edelleenkin niin kuin oli alun perin tarkoitus ja myös nollamaksuluokka säilyy ja ennen kaikkea kuntia velvoitetaan nyt sitten tähän maksusta vapauttamiseen pienituloisten perheitten osalta niissä perheissä, joissa tämä on tarpeen, ja heille myös tiedotetaan paremmin tästä mahdollisuudesta.

Se, mihin myös sivistysvaliokunta kiinnitti huomiota ja mikä olisi myös siellä kuntakentällä sitten tärkeää, olisi tämä tuntiperusteinen hoitomaksu, joka on osassa kuntia käytössä, ja tätä olisi hyvä viedä koko Suomessa eteenpäin. Ja ensi keväänä, kun on kuntavaalit, toivottavasti tämä tulee teemana nousemaan ja tämä mahdollisuus tulee sitten uusille kuntapäätäjille nopeasti käsittelyyn. Tämä olisi hyvä vastaantulo myös perheille, ja joustavasti näitä hoitoratkaisuja ja maksuja myös sitä kautta sitten punnitaan jokaisessa perheessä, mikä on sitten todellinen hoidon tarve siinä, ja maksettaisiin oikeasti sen hoidon tarpeen ja käytön mukaan.

Se, mikä sitten muutoinkin tässä esityksessä on todella hyvä: tätä kautta ei nyt sitten leikkauksia tehdä lapsiperheille. Tietysti kuntien menot tästä kasvavat. Minä henkilökohtaisesti olisin toivonut, että olisi voitu harkita esimerkiksi suurituloisemmille perheille, sil-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 127/2016 vp

lä puolella, ehkä tätä maksuvastuun kasvamista, mutta tähän ratkaisuun nyt päädyttiin, ja tärkeintä todella oli (Puhemies koputtaa) tämä pienituloisten maksujen keventäminen.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 205/2016 vp sisältyvien 1.—3. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Eduskunta hyväksyi valiokunnan mietinnössä ehdotetun uuden, 4. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.